herpy

GEKKOER

Hainan cave gecko

Goniurosaurus hainanensis

En lille, mørk tigergekko fra det sydlige Hainan med lysegule bånd over nakke, krop og hale og orange til rødbrune øjne. Den er nataktiv, sover i skjul om dagen og vil have det fugtigt og køligt. Den tåler hverken varme eller meget håndtering, men er ikke svær at holde, når klimaet er rigtigt.

Familie: Eublepharidae Tidligere navn: *Goniurosaurus lichtenfelderi hainanensis; Goniurosaurus sinensis; Goniurosaurus kwanghua* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**7-11 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**75 × 30 × 30 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**60-90 %**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**1-4**
Inkubation	**60-75 dage** ved 24-26 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Næsten truet (NT)**

Alle tigergekkoer undtagen de japanske arter står på CITES bilag II og på bilag B i EU's forordning om handel med vilde dyr. Ved køb og salg inden for EU skal du kunne dokumentere dyrets lovlige oprindelse, fx med opdrætterens papirer, som du gemmer. Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelser. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Køb kun opdrættede dyr, så de vilde bestande på Hainan får lov at være i fred.

Om arten

Goniurosaurus hainanensis er en lille, slank tigergekko. Ligesom *Eublepharis macularius* har den bevægelige øjenlåg og ingen klæbelameller under tæerne. Grundfarven er mørk, fra violetbrun til næsten sort, og hen over kroppen løber fire lysegule bånd med sortbrune kanter: en bue over nakken, to bånd over ryggen og et bånd der, hvor halen snører sig ind. Øjnene er orange til mørkt rødbrune. Ungerne er ensfarvet mørke mellem båndene, mens voksne dyr kan have små mørke pletter.

Fra snude til kloak måler hannerne 7-10 cm og hunnerne 8-11 cm, og med halen kommer et voksent dyr op på omkring 20 cm. Hannerne har 23-31 porer i en række foran kloakken og ud på lårene og en tydelig bule ved halens rod. Halen er dyrets fedtdepot, og en fyldig hale er det bedste tegn på god foderstand.

Arten blev beskrevet af Thomas Barbour i 1908 ud fra en ung han, der blev indsamlet ved bjerget Wuzhi på Hainan i november 1906. I mange år blev den regnet med til *G. lichtenfelderi* fra Vietnam og Sydkina, senere som underart af den, men i dag er den igen anerkendt som selvstændig art.

I 2025 viste en stor revision af artsgruppen, at det, man hidtil havde kaldt *G. hainanensis*, i virkeligheden er to forskellige linjer på øen. Den vestlige linje lever omkring typelokaliteten og beholder navnet. De senere beskrevne *G. sinensis* og *G. kwanghua* hører til den og er nu synonymer. Den østlige linje er nærmere beslægtet med fastlandets *G. lichtenfelderi* og kaldes indtil videre *G.* cf. *lichtenfelderi*. For holderen betyder det, at dyr solgt som *hainanensis* kan tilhøre begge linjer, og at ældre vejledninger og kort ikke skelner mellem dem. Hold derfor styr på dyrenes oprindelse, og kryds ikke dyr af ukendt herkomst.

Gekkoen er sky, går i skjul ved forstyrrelser og kan springe, hvis den bliver forskrækket. Den passer bedst til den, der vil kigge på sit dyr, ikke til den, der vil have det i hånden. Levetiden er ikke dokumenteret for arten, men tigergekkoer lever ofte over ti år i fangenskab. Den er en af de mest almindelige tigergekkoer i hobbyen og et godt sted at begynde i slægten. IUCN vurderer den som nær truet (NT), og indsamling til dyrehandlen og tab af levesteder er de største trusler mod slægten.

Udbredelse og levested

Arten findes kun på Hainan, den store ø i Det Sydkinesiske Hav ud for Kinas sydkyst. Efter revisionen i 2025 regnes den kun for at leve i den sydlige og sydvestlige del af øen, i 30-800 meters højde. Mod nord går den til Wuzhishan By, mod syd til Sanya og mod vest til Jianfengling. Østgrænsen kendes ikke præcist, men ligger formentlig ved de nordlige skråninger af Wuzhishan-bjergene. Øst og nord for dem, fra Haikou og Wenchang til Qixianling og Diaoluoshan, lever den østlige linje, *G.* cf. *lichtenfelderi*. Om de to mødes nogen steder, vides ikke.

Typelokaliteten blev aldrig præcist noteret, men den nordvestlige skråning af bjerget Wuzhi er mest sandsynlig. Fundene på kortet er registreret før opdelingen, så fund i den nordlige og østlige del af øen hører formentlig til den østlige linje. Andre kan være fejlbestemte eller stamme fra dyr i fangenskab.

> **Oprindelig udbredelse:** Kina.

LEVESTED

Arten lever fra lavlandet op til bjergskråninger i 30-800 meters højde, på en ø hvor kalksten kun udgør omkring 3,5 % af arealet. De fleste tigergekkoer er knyttet til kalkstensbjerge, men slægtens arter på Hainan er mindre kræsne. Arten lever både på kalksten og granit, mens den østlige linje lever på granit og vulkansk klippe. Hvor meget arten foretrækker kalk, er uafklaret.

Tigergekkoer lever ikke kun i grotter. De holder typisk til på skovbunden, ofte nær vand, i klippesprækker og ved grotteåbninger, og de klatrer let på ru sten. Om dagen sidder de skjult, og om natten kommer de frem for at jage. Klimaet på det sydlige Hainan er tropisk, men dyrene lever skyggefuldt og fugtigt. Temperatur og fugt på artens levesteder kendes ikke nøjagtigt.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

Pasning

TERRARIET

Til et par eller en lille gruppe er 75 × 30 × 30 cm (længde × bredde × højde) et rimeligt minimum. Et enkelt dyr eller et par kan holdes i 45 × 45 × 30 cm, men mere plads giver mere liv. Den beslægtede *G. huuliensis* holdes i terrarier på 80-100 cm i længden, så det er kun en fordel at gå op i størrelse. Bundarealet betyder mest, men dyrene klatrer gerne, og skrå korkplader eller en baggrund af kork bliver brugt flittigt om natten. Gekkoen kan ikke gå på glas, men låget skal alligevel altid sidde godt fast.

Dyrene er sky og skal have mange skjul: korkrør og korkbark, omvendte lerskåle med en åbning, kokosskaller og tæt beplantning. Lav desuden et fugtkammer, fx en plastboks med et hul i siden og fugtig sphagnum eller jord indeni, så dyret selv kan vælge, hvor fugtigt det vil sidde. Planter som pothos og philodendron klarer sig fint. Sten må kun bruges, hvis de ligger helt fast, så de ikke kan skride og klemme et dyr.

Som bund kan du bruge kokosmuld, orkidébark eller en blanding af to dele gødningsfri muldjord, en del kokosmuld og en del sand. Undgå ren sand, fordi arten ikke er en ørkengekko, og almindelig plantejord med gødning og perlite. Hold bunden fugtig i den ene ende og tørrere i den anden. Ventilationen skal være god, også i plastbokse, som får mange små huller i låg og sider.

TEMPERATUR

Hold 22-26 °C om dagen og 18-22 °C om natten. Det klarer de fleste danske stuer selv, og så er varmelamper og varmemåtter overflødige. Varme er artens svage punkt. Over 27-28 °C mistrives den, og vedvarende varme kan hurtigt blive dødelig. Kortvarigt kan den tåle op mod 27 °C, men kun hvis den kan trække sig tilbage til et køligt, fugtigt skjul. Faktaboksen har derfor ingen varmeplet.

Stil terrariet væk fra solrige vinduer og varmekilder, og mål med et digitalt termometer. Bliver dyrene sløve eller holder op med at spise i varmt vejr, skal temperaturen ned med det samme.

Om vinteren må temperaturen gerne ligge omkring fire grader lavere, og dyrene kan få en kølig periode fra oktober til januar med kortere dage og lidt mindre sprøjtning. *G. huuliensis* holdes ved 19-22 °C om vinteren og klarer 14-16 °C om natten. Under 21 °C kan fodringen helt indstilles.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Angivelserne for luftfugtighed svinger fra 55 til 90 %, og et godt udgangspunkt er en rytme med fugtige nætter og lidt tørrere dage. Sprøjt terrariet om aftenen, så fugtigheden stiger mod 80-90 %, og lad den falde til 60-70 % i løbet af dagen. Den bør ikke ligge under 60 % ret længe ad gangen, for tør luft giver problemer med hudskiftet.

Bunden skal være fugtig, men aldrig våd, og må gerne tørre lidt mellem sprøjtningerne. Fugtkammeret giver et sikkert sted at skifte hud og lægge æg. Stil en lav skål med frisk vand i terrariet, og skift vandet jævnligt. Et hygrometer viser, om fugtigheden holder sig i det rette leje.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Gekkoen er nataktiv og soler sig ikke, så UVB er ikke nødvendigt. Det vigtigste er en fast døgnrytme med lys i 11-12 timer om sommeren, 8-10 timer om vinteren og mørke om natten. Dagslys-LED eller T5-rør fungerer fint og holder planterne i live i et indrettet terrarie. Brug ikke stærke spotlamper eller varmelamper, og sørg for skygge og skjul hele dagen.

Uden UVB skal D3-vitaminet komme gennem foderet, så pudr insekterne med kalk med D3 som beskrevet under foder. Plastbokse uden planter kan klare sig uden egen belysning, når rummet har en naturlig døgnrytme.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten lever af insekter. Grundfoderet kan være fårekyllinger, dubia-kakerlakker og græshopper, og som afveksling melorme og en gang imellem en voksmøllarve. Voksmøllarver er fede og skal være en godbid, ellers bliver dyrene for tykke. Insekterne må ikke være for store: halvvoksne fårekyllinger er nemmere at klare end store kakerlakker, og voksne dubia er for store til de fleste dyr. Kakerlakker og larver graver sig ned, så giv dem i en lav skål.

Voksne dyr fodres to gange om ugen og tre gange om ugen i avlssæsonen. Pudr insekterne med kalk med D3 og et multivitaminpulver lige før fodringen, eller drys lidt pulver i foderskålen. Skift gerne mellem forskellige mineral- og vitaminpræparater. En fyldig hale viser, at dyret får nok.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Gekkoen er sky og mere nervøs end *Eublepharis macularius*. Nogle dyr tåler at blive taget op et øjeblik, men de kan springe fra hånden, hvis de bliver forskrækket, og håndtering stresser dem. Tag den derfor kun op, når du skifter bund, vejer den eller skal flytte den. Når den føler sig tryg, kan den til gengæld være nysgerrig og jage foder, mens du ser på.

Hanner tåler ikke hinanden og skal holdes hver for sig. En han kan gå med en eller flere hunner, og hunner kan gå sammen, hvis der er plads og mange skjul. Hold øje med slagsmål og tabte haler. Unger kan opdrættes sammen, men så kan enkelte miste halen. Arten klarer sig også fint alene.

Om dagen sidder dyrene ofte samlet i de bedste skjul, og de kommer frem, når lyset slukker. Arten bruger formentlig en fast toiletplads ligesom den beslægtede *G. huuliensis*, og det gør rengøringen nem.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne kendes på bulen ved halens rod og de 23-31 porer foran kloakken, som hunnerne mangler. Kønnet kan som regel ses fra 5-6 måneders alderen. Alderen ved kønsmodenhed er ikke kendt; omkring to år, som hos den beslægtede *G. huuliensis*, er en god rettesnor. Sæt kun hunner i avl, når de er fuldt udvoksede og i god foderstand, så æggene ikke tærer på kalkreserverne.

PARRING

Avlssæsonen begynder om foråret, når temperatur og luftfugtighed stiger. Sæsonen varer typisk fra februar til september efter en kølig pause fra oktober til januar, som beskrevet under temperatur. Det er nok at sætte en han og en hun sammen, og hannen kan tages ud igen for at give hunnen ro. Hunnen kan gemme sæd og lægge befrugtede æg længe efter, at hun har været sammen med en han.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger næsten altid to bløde æg ad gangen, sjældnere kun ét, og graver dem ned i bunden. Stil derfor en æglæggekasse eller et fugtkammer med fugtig sphagnum eller jord i terrariet. Der kommer typisk et kuld hver 30-45 dage gennem sæsonen, i alt et til fire kuld om året. Hos den beslægtede *G. huuliensis* er et til tre kuld det typiske.

Æggene kræver meget kalk. Giv hunnen rigeligt med kalk med D3 og insekter hele sæsonen, og skil hende fra hannen en tid, hvis hun taber sig. Kalkmangel giver bløde knogler og tabte æg.

INKUBATION

Flyt æggene forsigtigt til en lukket plastboks med let fugtig vermiculit og et par små lufthuller, og læg dem omkring en tredjedel ned i substratet. Marker oversiden, og vend dem ikke. Substratet skal være fugtigt, men ikke vådt, og kan fugtes med lidt destilleret vand, hvis det tørrer ud.

Æggene kan inkuberes ved stuetemperatur, omkring 24-26 °C, uden inkubator. Ved stuetemperatur klækker tigergekkoæg typisk efter 60-70 dage. Ved 23,5-26 °C tager det 70-75 dage i gennemsnit hos den beslægtede *G. huuliensis* og længere, hvis det er køligt. I inkubator skal temperaturen være højst 27 °C. Om temperaturen bestemmer kønnet, er ikke kendt. Ungen kan bruge flere timer på at komme ud af ægget og skifter hud kort efter. Lad den blive i boksen et døgn, før den flyttes.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Nyklækkede unger måler omkring 7-8 cm i alt og har kraftigere bånd end de voksne. Sæt dem enkeltvis eller to og to i lave plastbokse med et skjul, en lav vandskål, et fugtkammer og fugtigt køkkenrulle som bund de første to uger. På køkkenrulle er det let at se, om ungerne spiser og har afføring. Når alle spiser godt, kan du skifte til fugtig kokosmuld i den ene ende og lægge korkbark i.

Første måltid er små fårekyllinger pudret med kalk, omkring tre dage efter klækningen, og derefter tre gange om ugen. Unger af *G. huuliensis* flyttes til terrarier på 40 × 40 × 35 cm efter nogle uger. Skil hannerne, før de bliver kønsmodne, da de ellers slås.

Sundhed og typiske fejl

Arten er hårdfør, når klimaet er rigtigt, og de fleste problemer skyldes varme, tør luft eller forkert foder. De typiske fejl er:

- Varme over 27-28 °C, som giver stress og kan være dødelig. Det er den vigtigste fejl at undgå.
- For tør luft, som giver problemer med hudskiftet. Giv et fugtkammer, og sprøjt dagligt.
- For lidt kalk og D3-vitamin, især hos avlshunner. Det giver bløde knogler og æglægningsproblemer.
- Fedme, hvis dyrene får for mange voksmøllarver eller for store måltider.
- Tabte haler efter slagsmål eller håndtering. Halen vokser ud igen, men fedtdepotet går tabt, så hold ekstra øje med foderet bagefter.
- Stress ved for meget håndtering eller for få skjul.

Et sundt dyr har en fyldig hale og klare øjne og er livligt om natten. Få jævnligt undersøgt en afføringsprøve for parasitter, og søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger eller virker slapt.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.